

mig for en bestemt Modstander af. Det er i det Afnit, hvori det hedder: „Den, som har løst Sognebaand, undtages ikke fra Ligningen, hvorimod den Præst, til hvem Sognebaandet er løst, ikke derefter har Krav paa Højtidsoffer og Accidenser af Sognebaandsløseren.“ Det vil jo være ærede Medlemmer bekendt, at ved Loven af 4de April 1855 blev Sognebaandsløserne fritagne for at yde Offer til Præsten. Nu vil man altsaa her lægge en ny Byrde paa dem. Hvad er det, man her vil? Man vil først give Præsten et Lønningstillæg. Nu har han ingen som helst Ret til at kræve noget af de i Pastoratet boende, der have løst Sognebaand til en anden Præst. Men her efter vil man give Præsten en forøget Indtægt og derved tillige lægge en ny Byrde paa Sognebaandsløserne, idet de efter Bestemmelsen her skulle tage Del i det Bidrag, der skal udredes. Dette forekommer mig at være en mindre heldig Bestemmelse. Man gør det derved vanskeligere for Folk, der ville løse Sognebaand. Jeg har ikke været uopmærksom paa, at der er jagt i det andet Ting, at det var godt nok, at Sognebaandsløserne ikke bleve fritagne for at yde Offer til Sognets Præst; man skulde ikke lede dem i Fristelse til at løse Sognebaand, men passe paa, at naar de løste Sognebaand, det da kun skete af ideelle Grunde. Jeg tvivler ret meget paa, at der er nogen, der løser Sognebaand til en Præst, uden at det er kirkelige Hensyn, der gøre sig gældende. Om der kan findes et Tilfælde, hvor det modsatte har fundet Sted, kan jeg naturligvis ikke sige, men hvad jeg bestemt tør paastaa, er, at naar det sker, er det i Almindelighed kirkelige Grunde, der drive Folk til det. Jeg kan derfor ikke se, at der er nogen som helst Grund til den foreslaaede Bestemmelse. Man lægger en Byrde paa Sognebaandsløserne, og mange af dem ere haardt bebyrdede i Forvejen. Lad os tænke paa de Sognebaandsløserne, der have dannet Valgmenighed. De Udgifter, de have til at bygge Kirke og Boltig til Præsten samt til Præstelønning o. s. v., forekomme mig at være en saa stor Byrde, at man ikke skal forsøge den. Og det er jo virkelig en Forøgelse, der her er Tale om, thi efter Lov af 4de April 1855, fritog man dem for at yde Offer. Derfor maa jeg, som sagt, være en Modstander af den Bestemmelse, da jeg ikke ser den fjerneste Anledning til, at man skulde give disse Præster denne forøgede Indtægt. Naar det saa endvidere hedder i Loven, at „den Præst, til hvem Sognebaandet er løst, ikke derefter har Krav paa Højtidsoffer og Accidenser af Sognebaandsløseren“, saa kan

jeg nok forstaa, at Sognebaandsløseren ikke kan tvinges dertil; men det er dog vel klart, at naar en Mand løser Sognebaand til en anden Præst, maa han paa en eller anden Maade yde Præsten Bederlag for den Ulejlighed, han derved paabyrder ham. Men hvad en Sognebaandsløser har at yde til en Præst, som han har løst Sognebaand til, er noget, som kan være Lovgivningsmagten ubedkommende. Jeg indser ikke, at Bestemmelsen er paa sin Plads her. Jeg for mit Vedkommende maa anse det for meget heldigt, om vi kunde komme til at faa Offer og Accidenser paa Landet afsløste paa den Maade, jeg nærmere omtalte, men paa den anden Side tror jeg, det er rigtigt at sætte denne Afløsning i Forbindelse med det Lovforslag, som ligger her i Tinget om Lønning for Landsbypræster. Det forekommer mig, at de to Ting ere saa nøje knyttede sammen, at det er rigtigt, at de ordnes samtidig, og netop fordi jeg har den Tro, at disse to Lovforslag bør behandles samtidig, og at det Lovforslag, der her foreligger, rimeligvis vil blive drøftet nærmere af det Udvalg, som forhandler den anden Sag, finder jeg ikke Anledning til nu at komme nærmere ind paa Sagen.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): Jeg for mit Vedkommende mener rigtignok i Modsetning til den sidste ærede Tale, at der kan være Anledning til at fremme dette Lovforslag og bringe det til Afslutning uafhængig af det almindelige Spørgsmaal om Præstelønningsforholdenes Ordning. Jeg henholder mig særlig til de to Grunde herfor, som ere anførte i Landsstingsudvalgets Betænkning om Sagen, der er afgiven enstemmig, altsaa tiltraadt af Medlemmer af forskellig Retning. Den ene Grund er da den, at det foreliggende Forslag er det mest paatrængende. Der er jo en almindelig Mistemning til Stede, som det vilde være ønskeligt ret snart at faa afhjulpen paa en billig og retfærdig Maade, saaledes som man mener, at Lovforslaget tilfugter, medens det jo efter de Erfaringer, vi have fra Fortiden, kan blive ret længe udsdudt, inden der opnaas Enighed om en almindelig Lønningslov, selv om der foreligger, og selv om der ogsaa fra Ministeriets Side vil blive fremstjalt Forslag derom. Der var Grund til at vente, at man langt hurtigere kunde blive enig om den foreliggende Sag og derved afhjælpe noget paatrængende, end at man kunde blive enig om det almindelige Spørgsmaal. Det er den ene Grund, der er anført i Betænkningen, og den anden